

Múlt-Idő

Amiről egy korábban eltűntnek hitt I. világháborús tabló mesél

► 9. oldal

72 óra kompromisszum nélkül

Októberben ismét önkéntes akcióra hívják Magyarországi fiatalságát

► 12. oldal

A rózsafüzér imádság

A rózsafüzér imádságot Szent Domonkos nevéhez kapcsoljuk

► 13. oldal

V. ÉVFOLYAM 10. SZÁM – 2012. OKTÓBER – ÁRA: 150 FT

Hit és élet

A keresztyén ember feladata, hogy hitét személyes életében, az Egyházban és a világban egyaránt megélje. Az első terület a személyes hitélet, a bensőséges kapcsolat Istennel, amelynek legfőbb eszközei a mindennapi imádság, Isten üzenetének olvasása és az elmélkedés.

A hit azonban nem magánügy, azaz nem mondhatom, hogy „csak rám tartozik”, hanem kiszélesedik, s ennek megfelelően a hitélet második területe az Egyház közössége. A Krisztus által alapított közösség tagjait a közös hit és annak megvallása tartja össze. A hitélet vallási közösségi szinten történő megélését szentségi életnek nevezzük. A szentségeket, mint a láthatatlan isteni kegyelem látható jeleit az Egyház közvetíti számunkra, és katolikus hagyomány szerint éppen ezért a szentségek kiszolgáltatása lehetőleg minden esetben az egyházi közösség jelenlétében történik.

A hívő közösség azonban nem zárkózik be, nem akar belterjessé válni, hanem kitarulkozik, megmutatja magát a világnak, felmutatja azokat az értékeket, amelyek szerint él. A krisztusi hit továbbadása, az evangélium hirdetése, a felnövekvő nemzedékek hitre nevelése tehát a hitélet harmadik területe, amelyet misszióknak nevezünk. A felsorolt három terület, azaz a hitélet egyéni, Egyházon belüli és a világ felé megnyíló szintje nem választható el egymástól, hanem szorosan összetartozik.

A Hit Éve kiváló alkalom, hogy hitünkben erősödjünk és hitünk szerint éljünk.

[Horváth István Sándor]

Kezdődik a Hit Éve

Amióta csak megkezdtem szolgálatomat Péter utódaként, emlékeztettem annak szükségességre, hogy újra fel kell fedoznünk a hit útját, hogy egyre világosabban meg tudjuk mutatni a Krisztussal való találkozás örömeit és mindig megújuló életerejét.

Nem fogadhatjuk el, hogy a só ízét veszítse, sem azt, hogy véka alá rejtjük a világosságot (vö. Mt 5,13-16). A mai ember is érezheti annak szükségét, hogy a szamariai asszonyhoz hasonlóan menjen a kúthoz, hogy Jézust hallgassa, aki hív, hogy higgyünk benne, és merítsünk a belőle fakadó élő vízből (vö. Jn 4,14). Újra föl kell fedoznünk, mit jelent táplálkozni Isten Igéjével, ahogyan azt az Egyház hűségesen ránk hagyományozta, és az Élet Kenyerével, ahogyan azt ő adta át a tanítványainak (vö. Jn 6,51). Jézus tanítása ugyanis ma is ugyanolyan erővel visszhangzik: „Ne olyan eledelért fáradozzatok, amely elvész, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre” (Jn 6,27). A hallgatóság kérdése ma is ugyanaz: „Mit kell tennünk, hogy Istennek tetsző dolgot cselekedjünk?” (Jn 6,28) Ismerjük Jézus választát: „Is-

tennek tetsző cselekedet az, hogy higgyetek abban, akit ő küldött” (Jn 6,29).

Tehát a Jézus Krisztusba vetett hit az út, amelyen biztonságosan eljuthatunk az üdvösségre.

Mindennek fényében határoztam el, hogy meghirdetem a Hit Évét. 2012. október 11-én, a II. Vatikáni Zsinat megnyitásának 50. évfordulóján fog kezdődni, és 2013. november 24-én, a mi Urunk, Jézus Krisztus, a Mindenség Királyának ünnepén fejeződik be.

Kívánjuk, hogy ez az év minden hívőt készítsen arra, hogy a hitet a maga teljességében, megújult meggyőződéssel, bizalommal és reménnyel vallja meg.

Részletek XVI. Benedek pápa Porta fidei (A hit kapuja) kezdetű apostoli leveléből

A HIT ÉVE 2012
2013

LITURGIA

Az egyházi év

Az évnegyedes idők

Arómai liturgia sajátossága az egyházi év során az úgynevezett évnegyedes idők, vagy más kifejezéssel kántorböjti napok. A szónak semmi köze sincs a kántorokhoz, csupán egy torzulás eredménye: a latin négyes számból (quattuor) ered.

Az Egyház régi szokása, hogy ezeken a könyörgő napokon és az évnegyedes időkben Istenhez járul az emberiség különféle szükségleteivel, elsősorban a föld terményeiért, az emberi munka eredményességéért imádkozik, de nyilvánosan hálát is ad. A négy ünnep eredetileg Róma város ünnepei voltak, amelyek egybeesnek a négy évszak kezdetével, és amelyet szerdán és pénteken, valamint szombatól vasárnapra virradóan böjtöléssel és különleges istentisztelettel ünnepeltek meg. Ezekhez tartozott tavasszal a vetéshez tartozó körmenet (búzaszentelő), illetve a kápolnák felkeresése (keresztjáró napok) is.

Az idők során ezek az ünnepek átalakultak, kibővültek, vagy éppen feledésbe merültek. Ma a püspöki karokra tartozik az évnegyedes idők kijelölése. Magyarországon a következők lettek ide sorolva: a Béke Világnapja január 1-jén; a világ éhezéseiért tartott könyörgő nap farsang vasárnapján, vagyis a nagyböjt előtti utolsó vasárnap; könyörgőnap a jó termésért (búzaszentelő) április utolsó vasárnapján; és a terménybetakarítási hálaünnep augusztus utolsó vasárnapján.

Ezekon kívül több világnap és könyörgőnap is bekerült a liturgikus évbe: az Elvándorlók és Menekültek Világnapja (vízkereszt utáni második vasárnap); könyörgőnap a szerzetesi hivatásokért (február 2.); a Betegek Világnapja (február 11.); papi és szerzetesi hivatások vasárnapja (Húsvét 4. vasárnapján); a Tömegtájékoztatási Világnap (Húsvét 6. vasárnapján); hősök napja (május utolsó vasárnapja); a Szentírás vasárnapja (szeptember utolsó vasárnapján); missziós vasárnap (október utolsó előtti vasárnapja).

[Ipacs Bence]

PÉLDAKÉP

Kapisztrán Szent János

ANápoly közelében fekvő Capestranóban látta meg a napvilágot 1386-ban gazdag, nemesi családban. Édesapját csak „északi bárónak” nevezték, mert valószínűleg a Németalföldről költözött a Nápoly környéki hegyekbe az Anjoukkal. János rendkívül tehetséges gyermeknek bizonyult, ezért igen korán elküldték korának egyik leghíresebb jogi fakultására, Perugiába, ahol tíz évig tanult, majd pedig tanított. Aztán hazament Nápolyba, és a királyi legfőbb törvényszéknél szolgált, de a király, a magyar történelemből is ismert, nagyravágyó Nápolyi László visszaküldte Perugiába, hogy ott képviselje érdekeit.

Itt nemsokára kinevezték legfőbb bírónak, sőt huszonnyolc évesen megbízták a tartományi kormány irányításával is. Ekkor eljegyzett egy gróf lányt, akit szeretett volna felségül venni. Az egyik háborúban azonban fogságba esett, és komolyan elgondolkodott az életéről. Ekkor történt az ún. megtérése, felismerte, hogy neki más úton kell járnia, ezért felbontotta eljegyzését, és belépett az obszervánsok, a ferencesek reformközösségébe.

Azon fáradozott először, hogy rendjét visszatérítse az eredeti ferences útra a túlzott világi életből. Ehhez mint jogász, új szabályokat fogalmazott meg, és azokat IV. Jenő pápával elfogadtatta, majd az ő támogatásával elindult rendjét megreformálni. Egész Európában elkezdte hirdetni az evangéliumot. Ő volt Európa talán egyik legnagyobb vándorprédikátora, akit tizenkét tolmács és írnok kísért, hogy fordítsák a hallgatóságoknak latinul elhangzott beszédeit.

Kapisztrán Szent János
1386 – 1456

A konstanzi zsinat (1414–18) megszüntette a nyugati egyházszakadást, de a zűrzavarban senki sem tudta, hogy mit higgyen, és ekkor Kapisztrán János elindította nagyszabású vándorprédikátor mozgalmát Sienai Bernardinnal. Az igehirdetést az alapoktól kezdték, vallották, hogy csak az ismerheti igazán a kereszténységet, aki hitelesen éli (obszerválja, megtartja – innen a nevük: obszervánsok). Az összes többi nem mérvadó, legyen bár a legékesebb szóbeszéd is.

Hazánk, magyar népünk is nagyon sokat köszönhet neki, hiszen nagy szerepet játszott a nándorfehérvári diadalban, ő volt a magyar csapat lelki támasza, és tanácsaival segítette Hunyadi Jánost. A csata után segített gondozni a betegeket, de a kitört pestisjárványban sajnos ő is életét veszítette.

A Hit Évében nagy példakép lehet minden ember számára, hiszen mély, imádságos lelkülete, bátor hitvallása és a hitéért vállalt nem kis áldozatai mindnyájunkat megerősítenek abban, hogy ne féljünk hitünkéről tanúságot tenni, vágyódjunk még jobban azt megismerni, és a megismerteket a hétköznapijainkban tettekre is váltani.

[Déri Péter]

A Hit Éve 2012–2013

XVI. Benedek pápa a II. Vatikáni Zsinat megnyitásának 50. évfordulója alkalmából a 2012. október 11. és 2013. november 24., Krisztus király ünnepe közötti időszakra meghirdette a Hit Évét. A tematikus évvel az Egyház figyelmének középpontjába akarja állítani a Jézus Krisztussal való találkozást és a hit szépségét.

A Hit Éve általános válság korszaka illeszkedik bele, amely a hitet sem kíméli meg. A hit válsága drámai kifejeződése egy antropológiai válságnak, amelyben az ember magára maradt, és cél nélkül él a világban. Kortársaink közül sokan nem érzékelik Isten hiányát – mutatott rá egy korábbi beszédében Fisichella érsek. A Hit Éve tehát olyan útvonal, amelyet a keresztény közösség kínál fel mindazoknak, akik ismét szeretnének találkozni Istennel.

Az esemény hivatalos, latin nyelvű himnuszának refrénje fohász Istenhez, hogy mindnyájunkban növelje a hitet: „Credo, Domine, adauge nobis fidem”.

Június 21-én elindult a Hit Évének többnyelvű honlapja, a www.annusfidei.va. Itt megtalálhatók az év fontos eseményei, a Szentatya programja, az egyes püspöki konferenciák, egyházmegyék, mozgalmak és társulások kezdeményezései.

A tematikus év eddig ismert főbb eseményei a következők lesznek:

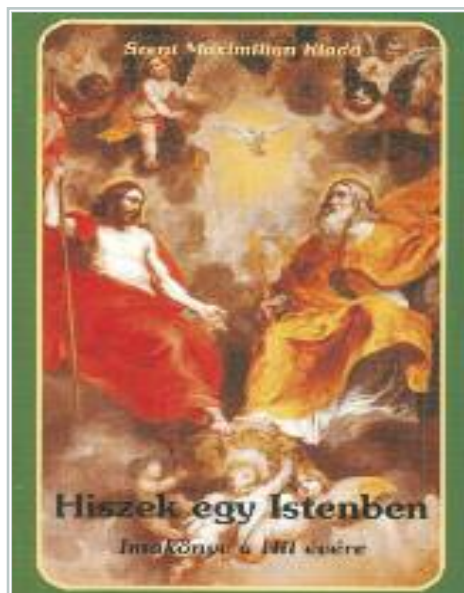
- 2012. október 21-én a Szentatya hat vértanút, illetve hitvalló boldogot iktat a szentek sorába.
- 2013. január 25-én, a római falakon kívüli Szent Pál-bazilikában a szokásos ökumenikus szertartás keretében azért imádkoznak majd, hogy a keresztények a közös hit megvallása révén tartsák szem előtt az egység útját.

A vallási eseményeken túl nem hiányoznak majd a kulturális programok sem:

- 2013. február 7-től május 1-ig tekinthető meg az a kiállítás, amelyet az Angyalvárban rendeznek egyedülálló remekművekből, melyek Péter apostolt, Krisztus tanúját ábrázolják.

- 2013. június 22-én nagyszabású hangversenyt rendeznek a Szent Péter téren.

A Hit Évében még inkább érezzük személy szerint nekünk szóló felhívásnak Jézus szavait: „Menjetek tehát és tegyetek tanítványommá minden népet.” (Mt 28,19) Ehhez szeretne segítséget nyújtani a *Hiszek egy Istenben – Imakönyv a Hit évére* című kiadvány, amelyben kis mérete ellenére számos műfaj megtalálható: részletek a Magyar Katolikus Katekizmusból, hogy elméleti ismereteinket bővítsük, megerősítsük tudásunkat; pápai dokumentumok a hitről és az új evangelizációról; javaslatok és lelkipásztori útmutatás a Hit Évéhez, valamint szentírási részek a hitről; imádságok; elmélkedések; fohászok; életrajzok; a hittel kapcsolatos önvallomások; rövid, tanulságos történetek a hitről és legismertebb költőink istenes versei.

A Hit Évének logója, egy hullámokon ringó bárkát ábrázol az Egyház jelképeként. A főárbc egy kereszt, amelynek vitorláit dinamikus jelekkel Krisztus IHS monogramja alkotja. A vitorlák mögött a Nap látható, amely a monogrammal együtt az Eucharisziára utal.

Rövid hírek

Elhunyt a rózsafüzér brit apostola. „A jövő Egyházát azok a családok fogják alkotni, akik hűek maradtak a rózsafüzérhez” – mondogatta a 95 éves korban elhunyt Hugh Thwaites atya, aki a második világháború utáni japán hadifogsága alatt katolizált, majd jezsuita lett. Thwaites atya a rózsafüzér elhanyagolásának tulajdonította a hittől való eltávolodást. „Ha csak kicsit is Jézushoz szeretnénk hasonlítani, meg kell tennünk, amit édesanyja kér. Ha nem tesszük, várhatjuk-e, hogy jól menjenek a dolgok? Nem lehet büntetlenül engedetlené válni Isten Anyjával szemben” – írta.

XVI. Benedek pápa Erdő Péter bíborost, esztergom-budapesti érseket, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának (CCEE) elnökét kinevezte a püspöki szinódus XIII. általános rendes közgyűlésének tagjai közé. Az október 7-től 28-ig tartó szinódus témája: „Az új evangelizáció a keresztény hit átadására”.

A Via Sancti Martini–Budapest program szervezői a magyar fővárosban található Szent Márton ábrázolásokra, Szent Mártonhoz kötődő emlékhelyekre szeretnék felhívni a figyelmet. November 17-én ingyenesen látogatható lesz néhány olyan helyszín is, amely máskor zárva van a nagyközönség előtt. A program azt a törekvést is szeretné elősegíteni, hogy néhány éven belül Budapest is bekapcsolódhasson a Szent Márton Európai Kulturális Útvonalba. Aki valamennyi megadott helyszínt felkeresi, és azt az induló pontban kapott vándorfüzetbe gyűjtött bélyegzőkkel igazolja, a célállomáson emléklapot kap.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: CSUTI-MÁTYÁS ZSÓFIA
A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

Valós kihívás

Mottó: „Nekünk nem hímes szók, hanem erős valóságok kellenek” (Pázmány Péter)

A mikor egy felnőttkorában megtért ember a megtéréséről beszél, akkor nagyon gyakran így kezdi tanúságtételét: „Gyerekkoromban a szüleim megkereszteltettek, vallásos közegben nőttem fel, jártam hittanra, voltam elsőáldozó, bérmálkozó. Sokat hallottam Jézusról, de nem ismertem meg őt.” Az utolsó mondat nagyon tipikus és elgondolkodtató. Olvassuk újra: „Sokat hallottam Jézusról, de nem ismertem meg őt.”

Hogyan történhet meg, hogy valaki hitoktatáson vesz részt éveken keresztül, esetleg jelen van ifjúsági programokon, szentségekhez járul, és azt mondja: nem ismertem meg Jézust?

Vannak magyarázatok. Pszichológiai megközelítésből: normális érési folyamat a felállított normákkal, tekintéllyel szembehelyezkedő kritika, esetleg szembeszegülés. A szociológiai válasz úgy hangzik, hogy a társas környezet az oka, de ha majd másik közegbe kerül, akkor megváltozhat. Végül az örökzöld válasz: a szülő az oka. A fenti állítások nagyrészt igazak. De nem használhatjuk fel őket arra, hogy elkerüljük a felelősség ránk eső részét: mit jelent az új evangelizáció által sugallt valódi újdonság a jelen katekézis módszereinek tekintetében?

János evangéliumában olvassuk: „*az az örök élet, hogy ismerjenek téged, az egyedüli, igaz Istent, és akit küldtél, Jézus*

Krisztust.” (Jn 17,3) A megismerés egyrészt objektív információkat, tudást jelent. De ez még kevés, ettől még nem fog hinni az illető. A sátánnak is pontos információi vannak Istenről, mégsem hisz. Kell még valami: az Istennel való bizalmas kapcsolatba kerülés.

Ehhez szükséges egy közvetítő, akinek nemcsak az a feladata, hogy bemutatassa a Vőlegényt, hanem hogy demonstrálja a vele való személyes kapcsolatát. A hallgatóság szemében a valódi bizalmat nem önmagában a közlő „státusza” hozza létre, hanem személyiségének érettsége és élő hitének kisugárzása.

Az a keresztény érett, aki képes mély hatású kapcsolatokat kialakítani a környezetében élőkkel. Ennek két feltétele van: az egyik, hogy teljes biztonságban érzi magát Istennel, másrészt meggyőződött Istentől kapott feladatának fontosságáról. E két dolog nélkülözhetetlen ahhoz, hogy meggyőződéssel tudja hirdetni az evangéliumot. Az üzenete azért lesz vonzó, mert a személyisége is az.

Miután bemutattuk tárgyilagosan, illetve konkrét személyes tanúságtételünkkel Istent, felmerül a kérdés, hogy hogyan kerülnek a hallgatók kapcsolatba vele. Nem elég beszélni Isten szeretetéről, el kell segíteni őket a konkrét vallásos tapasztalathoz is: át kell él-

niük, érezniük, hogy Istennek személy szerint fontosak, és olyan benső biztonságban élhetnek vele, amit senki és semmi más nem képes megadni.

Az istenélményt nem tudjuk létrehozni saját erőnkéből, hanem az mindig kegyelem. Ez a mondat igaz, de nem használhatjuk arra, hogy ne törekedjünk határozottan a kapcsolatba kerülés reális lehetőségének felajánlására. Istennel pedig úgy lépünk kapcsolatba, mint bármely más személlyel: megszólítjuk, és beszélünk hozzá. Legyünk kezdeményezők: mi magunk mondjunk néhány szót az Úrhoz, megköszönve, hogy ő itt és most jelen van, lát minket, ismeri gondolatainkat, érzéseinket, és hogy így is szeret. Istent úgy kell megszólítanunk, mint akiről tényleg tudjuk, hogy jelen van: most itt van. Ilyenkor ne használjunk kötött imádságot, mert az asszociációt hív elő az illető korábbi vallási tapasztalataival kapcsolatban, amik talán nem mindig voltak pozitívak.

Az élő hittel mondott imának tapintható ereje van. Isten az őszinte imádságban valóságosan hat a nyitott lélekre. És ez új távlatokat nyit meg: a szív gyógyulását és megtérését. Ha pedig ez a folyamat elindul, akkor nem mondhatja senki, hogy nem ismertem meg őt. De a kísérés felelőssége ránk hárul.

[Tömő János]

Nem értjük meg jól, csak utána...

3. rész – Izajás próféta

A próféta, görögül prophétész, latinul prophaeta szó jelentése: Istentől meghívott, az ő akaratát közvetítő személy, hírnök, szóvivő, beszélő. A szó a görög prophanei, „valakinek a színe előtt szólni, valaki helyett szólni” szóból származik. Jelen rovatunk célja az, hogy bemutassunk néhány ószövetségi prófétát, munkásságukat és legfontosabb jóvendőléseiket.

Izajás Kr. e. 765 körül látta meg a napvilágot Jeruzsálemben. Élete és működése ebben a városban zajlott. Egy próféta asszonnyal kötött házasságot, aki két fiúval ajándékozta meg. A főváros kiváltságos környezetében élt, szerette a várost, látogatta a templomot és néha a királyokat. Tudta, hogy Isten nincs a templomba zárva, hanem jelen van az emberi történelemben. A próféta működése mintegy negyven évre tehető.

Az első évek

Izajás 25 éves volt, amikor Kr. e. 740 körül szólni kezdett. Kifejezi Isten panaszt Izraellel szemben: „Az ökor megismeri gazdáját, és a samár urának jászolyát, csak Izrael nem ismer meg, népem nem tud semmit megérteni” (1,3). Mint Ámosz és Ozeás, Izajás is a jogtalanságokat ostorozza. Arisztokrata származása nem akadályozza meg abban, hogy kimondja, amit gondol: „Jaj azoknak, akik házat házhoz sorakoztatnak, szántóföldet szántóföldhöz ragasztanak, míg az övök nem lesz minden hely” (5,8). Tudatában van annak, hogy a nemzetközi helyzet romlik és a jövő tele van veszéllyel.

734-ben kitör a krízis

A hatalmas Asszíria elnyeléssel fenyegeti minden szomszédját. Damaszkusz királya ezért asszír ellenes koalíciót szervez. Jeruzsálem királya Ácház visszautasítja a részvételt. A szövetségesekek ekkor Jeruzsálem ellen vonulnak, hogy a királyt a koalícióba kényszerítsék. Akkor „úgy megremegett a király szíve és népének szíve, mint ahogy megremegnek az erdő fái a szélről” (7,2). Reménytelen helyzetében Ácház egy esztelen cselekedetre szánja el magát:

feláldozza fiát egy idegen istenségnek („tűzbe küldte fiát” 2 Kir 16,3). Ezzel megszünteti Dávid trónja örökségét. Izajás találkozik a királlyal és kijelenti neki: „Halljátok hát, Dávid háza! Az Úr maga ad nektek jelet: Íme a szűz fogan, és fiút szül és Immanuelnek nevezi el (Isten velünk)” (7,14). Isten hűséges marad. Dávid dinasztiája nem szűnik meg. A fiatalasszony Abijja, a király felesége. Az ő fia lesz a reformátor király Hiszkija, akit úgy mutat be, mint a béke fejedelmét.

Amikor nyolc évszázaddal később Máté evangélista megírja elbeszélését Jézus születéséről, emlékezik Izajás szövegére, és úgy mutatja be Jézust, mint az igaz Immanuelt „Velünk az Isten” (Mt 1, 22-23).

A következő 35 év

Izajásnak nem sikerült megakadályozni, hogy Ácház elfogadja Asszíria segítségét. A próféta mintegy tíz évig hallgatott. „Megőrzöm ezt a tanúbizonyságot, tanítóányaim szívében lepecsételem ezt a kinyilatkoztatást... Itt vagyok én és fiaim, akiket az Úr adott nekem, mi vagyunk Izraelben a jelképek és a csodák a Seregek Urától, aki a Sion hegyén lakik” (8,16-18). Szamariát 721-ben Asszíria elfoglalta, s ezzel az északi királyság megszűnt. 716-ban Hiszkija lett a király. Izajás hiába próbálta lebeszélni, hogy asszír ellenes szövetségre lépjen, helyette bízson az Úrban. Az asszír király 701-ben Jeruzsálem falai alatt volt. Izajás megmondta bukását. Az asszír sereg kénytelen volt felhagyni Jeruzsálem ostromával. Többféle magyarázat van erre: pestis tört ki a táborban, Egyiptomból felmentő sereg közeledett, Jahve angyalának műve. Minden esetben Izajásnak lett igaza (36, 1-38).

Nem tudjuk, hogy ezután mi történt Izajással. Zsidó hagyomány szerint Manasszesz király kettéfűrészelte.

Izajás meghívása

Izajás tudatában volt annak, hogy az Úrtól kapta küldetését. Megírta meghívási elbeszélését, amelyben megpróbálta kifejezni a kifejezhetlent és olyan képeket használt, amelyek számára ismerősek voltak: a templom, a liturgia, Jahve mint király, a szeráfok, a tömjén, az oltár, küldetésének sorsa. De ez a küldetés, amelyre Izajás lett kiválasztva, eléggé rejtélyes: „Tedd érzéketlenné e nép szívét, süketté fülét, és kösd be szemét, hogy ne lásson szemével, ne halljon a fülével és ne értsen a szívével, s így ne térjen meg és ne gyógyuljon meg” (6,10). Szomorú kilátások. Ez a kijelentés súlyos és szomorú tapasztalata Izajásnak, aki sok meg nem értéssel találkozott. Lehetséges, hogy a próféta élete végén megírta (vagy újra írta) meghívásának történetét. Talán mi is vagyunk néha hasonló helyzetben, hogy csak később értünk meg valamit igazán.

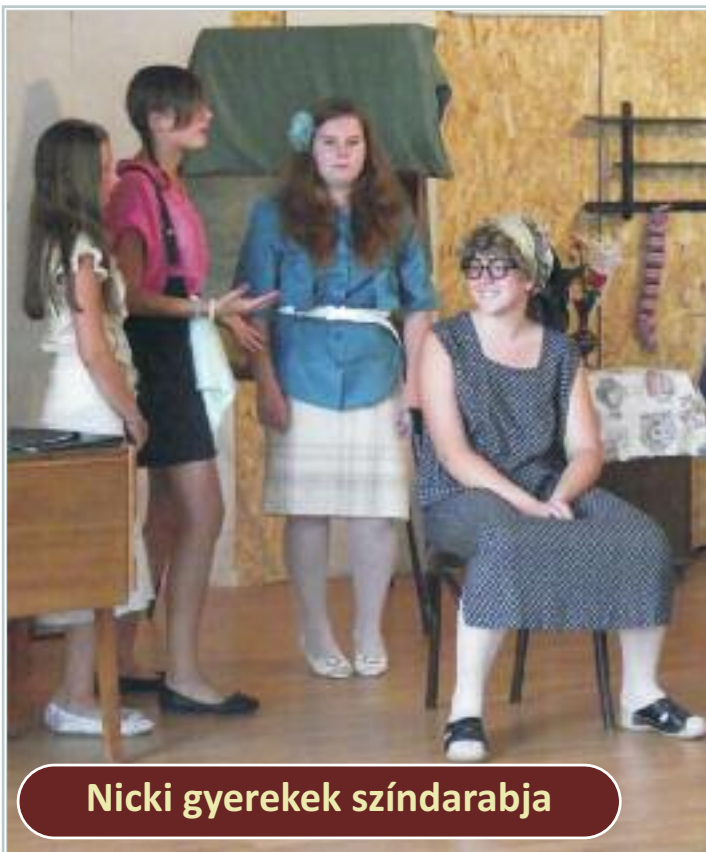
[Dr. Gyürki László]

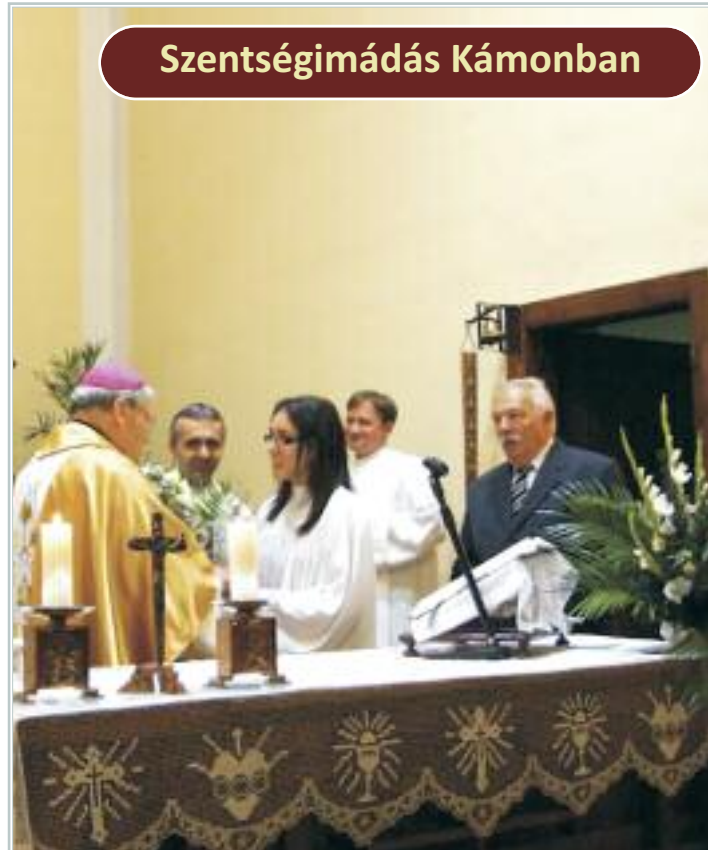
Búcsú Vasváron

▲ Az egyházmegye hívei szép számmal vettek részt a szeptember 15-16-i búcsún. Szombaton Császár István általános helynök mutatott be szentmisét, vasárnap pedig Bíró László tábori püspök tanítását hallhatták a hívek. **[Szakál Szilárd]**

▼ Színházi előadásra gyűltünk össze a nicki kultúrházban szeptember 9-én. Ez már hagyomány nálunk, hiszen ez a harmadik év, hogy előadással készülünk nyár végén. Ezzel szeretnénk megörvendeztetni a falu lakosságát. **[Szabó Ervin]**

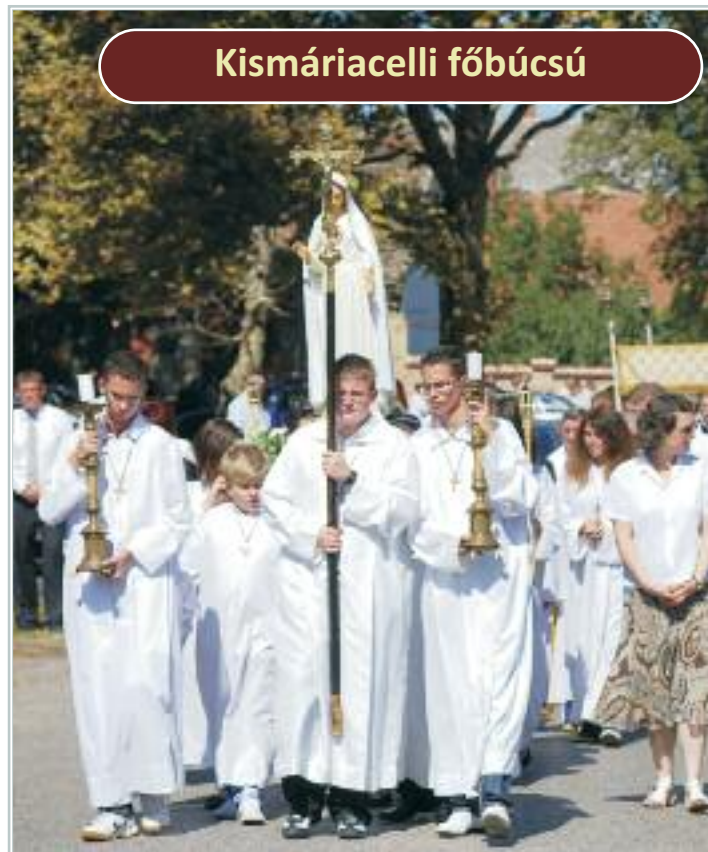
Nicki gyerekek színdarabja

Szentségimádás Kámonban

▲ Szentségimádást tartottak a szombathely-kámoni Krisztus Király templomban szeptember 12-én. Az egésznapos imádságos programot követően 19 órakor dr. Seregély István nyugalmazott egri érsek mutatott be szentmisét. **[Dévai Miklós]**

▼ Szeptember 8-9-én tartották a kismáriacelli főbúcsút, amely számos lelki programmal várta a helyi híveket és a zarándokokat. Szeptember 9-én dr. Pápai Lajos győri megyéspüspök mutatott be ünnepi szentmisét. **[Kirner A. Zoltán]**

Kismáriacelli főbúcsú

Mikosszéplak búcsúnapja

Mikosszéplak minden évben Mária neve napja utáni vasárnap tartja meg búcsúját. Plébánosunk, Déri Péter atya kiemelte, hogy őseinkhez hasonlóan nekünk is Mária nevét kell segítségül hívjunk. [Böröcz Gréta]

A Fekete Madonna kegyképe Vas megyében

Szeptember 16-án reggel Szombathely-Oladon, délután pedig Óriszentpéteren csodálhatták meg a hívek a częstochowai Fekete Madonna kegyképének hiteles másolatát. [Fehér Józsefné, Kósáné Sipos Rita]

www.gerceiplebania.hu

Az egyházmegye más településeire hasonlóan elkészült a gercei plébánia honlapja is, amellyel a Kemenesalja ezen területe válik virtuálisan is elérhetővé, megkönnyítve az ügyintéztést és a kapcsolattartást. [Balasi István]

Új nyitva tartás

A Martinus Könyvesbolt nyitva tartási ideje szeptember 3-tól megváltozott. Hétfőtől péntekig 8 és 17 óra között, szombaton pedig 9 és 13 óra között várjuk vásárlóinkat és fogadjuk telefonhívásait. Könyvesboltunkban a több mint ezer könyv mellett kegytárgyakat is forgalmazunk – rózsafüzérek, feszületek, mécsesek, gyertyák széles választékával várjuk vásárlóinkat. Válasszon egyedi kulcstartóink és hűtőmágneseink közül, amelyek a Szombathelyi Egyházmegye intézményeit, jeles személyiségeit, valamint a pápákat és a legismertebb szenteket ábrázolják. Egyedi könyvjelzőinken pedig a szombathely-szóllósi Jézus Szíve templomban található, Árpád-házi szenteket ábrázoló Marosfalvi Antal-festmények képei láthatók. Az újdonságokra fogékony vásárlóink a kiadó honlapján csatlakozhatnak az Online Martinus Magazinhoz, amely hétről hétre egy-egy új katolikus kiadványba enged bepillantást – az adott könyv bemutatása mellett annak szövegéből is közlünk részleteket. [Csuti-Mátyás Zsófia]

Programajánló

október 16. (kedd) 18 óra KÉSZ előadás – Biotechnológia és etika – Előadó: Szár Gyula Gergely premontrei szerzetes (Körmend, Polgármesteri Hivatal nagyterme) • **október 18. (csütörtök) 14 óra** A II. János Pál Katolikus Szakkollégium megáldása (Szombathely, Hollán Ernő u. 10-12.) • **október 20. (szombat) 10 óra** Bértmálás (Rábapaty, Kisboldogasszony-templom) • **október 21. (vasárnap) 10 óra** Bértmálás (Sárvár, Szent Miklós-templom); **19 óra** Dr. Pem László egyházmegyei zeneigazgató orgonakoncertje (Szombathely, Szent Márton-templom) • **október 23. (kedd) 10 óra** Bértmálás (Sárvár, Szent László-templom) • **október 28. (vasárnap) 10 óra** Bértmálás (Celldömölk, Nagyboldogasszony-templom); **16 óra** Szentmise és keresztemegáldás (Kiscsehi, Rózsafüzér királynője templom) • **október 29. (hétfő) 18 óra** Mindszenty engesztelő imanap (Csehimindszent, Mindenszentek-templom) • **november 2. (péntek) 6.45 óra** Szentmise az egyházmegye elhunyt püspökeiért (Szombathely, Székesegyház) • **november 3. (szombat)** Jubileumi ünnepség: 20 éves a Martineum Felnőttképző Akadémia (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia) • **november 4. (vasárnap) 10 óra** Bértmálás (Zalaháshágy, Szentháromság-templom) • **november 9. (péntek) 17 óra** Szent Márton vespérés és lampionos felvonulás (Szombathely, Székesegyház) • **november 10. (szombat) 10 óra** Szent Márton ünnepség (Szombathely, Székesegyház)

Brenneres diákok zarándoklata nemzeti kegyhelyünkre

A Brenner iskola ötödikes kisgimnazistái szeptember 15-én hosszú utazásra indultak: az úti cél Mátra-Verébély-Szentkút, ahol a katolikus iskolák tanévkezdő zarándoklatát rendezték, és amely a Szentatya által meghirdetett október 11-én kezdődő Hit Évét készítette elő. A hajnali kelés okozta fáradtság nem látszódott a Székesegyház előtt gyülekező gyerekeken, izgalommal és várakozással helyezkedtek el az autóbuzson. Zalaegerszegen a Mindszenty iskola diákjainak egy csoportja is csatlakozott az osztályhoz.

A déli órákban érkezünk meg a zarándokhelyre, ahol a környező táj festői szépsége mindenkit lenyűgözött. A csoportokat a ferences atyák fogadták és köszöntötték, majd a Nagyboldogasszony-templomba indultunk a Szűz Mária kegyszobor elé. Itt mindenki át-gondolhatta, kiért, miért szeretne imádkozni, illetve kis cédulára felírhatta kérését a Szűzanyához.

Az érkezők többféle program közül is választhattak: a templom mellett, a szabadtéri oltár előtt a résztvevő iskolák diákjainak előadásában különböző kulturális műsorok tették még gazdagabbá a találkozót. Természetesen a helyhez kapcsolódó hagyománynak is utánajártunk. A Szent László király által fakasztott forrás helyén megtaláltuk a lópatkó nyomát, és felidéztek a legendát, amely szerint a Szűzanya a forrás vizével meggyógyított egy néma

pásztorgyermecket. A kegytemplom feletti hegyoldal barlangjaiban hajdan remeték éltek. A barlanglakások megtekintésével számos kérdés vetődött fel a gyerekekben a remeték életével kapcsolatban.

A 15 órakor kezdődő záró szentmisén mintegy 30 iskola 2500 diákja és pedagógusa vett részt. A szentmisét dr. Veres András megyéspüspök úr mutatta be. Szentbeszédében arról beszélt, hogy Isten mindenkinek meg akarja adni a hit ajándékát, hiszen a hitben tudjuk csak Jézust befogadni a szívünkbe. A zarándok diákokat arra buzdította, imádkozzanak a Szűzanya közbenjárásáért, hogy mélyen tudják megélni hitüket, és értelmük is legyen nyitott erre. Newton gondolatait idézte: *„Amit itt a csillagok alatt Istenből látok, elég nekem, hogy higgyek abban az Istenben, aki a csillagok fölött van, s akit nem látok.”*

Hazafelé indulva szinte minden kisdíák az otthon maradottakra gondolván apró kegytárgyakkal, valamint a szentkúti vízzel megpakolva hagyta maga mögött a kegyhelyet.

A nap együtt megélt eseményei talán minden résztvevőnek segítettek abban, hogy valamelyest megélhesse a „zarándok” szó valódi értelmét. Hívó ember, aki útra kel, mert hiszi, hogy egy szent helyet felkeresve még jobban megtapaszthatja Isten közelségét.

[Tangl Lászlóné]

Egy I. világháborús tabló története

Az I. világháború áldozatvállalásából a Szombathelyi Egyházmegye a lehetőségéhez képest igyekezett kivenni részét. Mind a hátszágban, mind pedig a frontvonalon voltak buzgó papok, akik igyekeztek biztatni a harcolókat, s enyhülést nyújtani a szenvedőknek. Ezek közül élen járt frontra történt látogatásával, valamint répcseszentgyörgyi kastélyának kórházá alakításával a püspök, Mikes János.

1914 és 1918 között sok fiatal bevonult frontszolgálatra, majd – lehet tán a háborús élmények hatására – papnak jelentkezett. Több püspök nem szerette ezeket a jelentkezőket, mondván a durva katonai szolgálat kikezdte a leendő kispap lelkét is. Ám Mikes János nem tartozott ezek közé a főpásztorok közé. Ő ilyen esetben – ahogy Székely László írja – csak annyit mondott a jelentkezőknek: „Ti eddig a király katonái voltatok, ezentúl Krisztus katonái lesztek...” Így a szeminárium 1918–1919-es évfolyama, majdhogynem csupa volt kato-

nából állott. Zömében Vas, Győr és Sopron megyeiek voltak.

Ezeknek a fiatal levitáknak állított emléket az a tabló, amelyet a szeminárium számára készített Farkas Géza. A tabló azonban valamikor 1945 és 1990 között eltűnt. Senki sem tudta, hol van, holott ez nem volt ismeretlen a kutatók előtt, hisz azt Géfin Gyula a *Szombathelyi egyházmegye története* című munkájából már ismerhették. Senkinek nem volt a kezében, s mivel a képet kicsinyítették, a névalírások a könyvben nem kivehetők, illetve több fotó alig látható. Az elmúlt hónapokban ez az egyházmegyénk történetének értékes forrása a Székesegyház padlásáról került elő.

Megtalálásának köszönhetően több értékes adatra lelhattünk. Világossá vált például, hogy a tabló két oldalán azok a Rogács Ferenc, a későbbi pécsi püspök megbízásából, vagy éppen általa készült fényképek láthatók, amelyek Mikes János olasz, illetve orosz

fronton történt látogatásakor készültek.

Az összeállítás közepére azok a fontharcosok, valamint tábori lelkészek fotói kerültek, akik vagy a háború alatt, vagy pedig azt követően voltak a Szombathelyi Egyházmegye kötelékében. Róluk eddig egyetlen ábrázolás sem volt a birtokunkban.

Közülük többen magas katonai kitüntetésben is részesültek. Gyeginszki Ferenc harminc hónap frontszolgálat után – amit az olasz, orosz és román frontokon töltött el – Signum laudist, valamint bronz vitézségi éremben részesült. A jánosházi születésű Kurz Imre a háború alatt hadifogságba került, amelyet Olaszországban, Genuában töltött le.

A tabló összesen 41 háborús hős arc képét őrizte meg számunkra, továbbá 14 fotót Mikes János fronton történt látogatásáról. A tabló értékes kincse a Szombathelyi Egyházmegyei Levéltárnak.

[Pál Ferenc]

Példázat az imádkozó remetéről

Előző havi rovatunkban a vallását buzgón gyakorló II. Rákóczi Ferenc fejedelem rodostói napjaiba nyertünk bepillantást Mikes Kelemen levelei által. A hűséges kamarás fejedelmet búcsúztató sorai után is érdemes tovább lapozgatnunk a leveleket, egy késői írásában érdekes történettel világítja meg egyik mondatát. Csáki generális halálát követően írta a képzelete, magánya szülte P. E. grófnőnek Konstantinápolyba:

„Már mi csak ketten maradtunk Zaj úrfival, mi vagyunk a legutolsó, mert legutoljára hagyott minket az Úristen, mire, meddig, ő tudja. Elég a', hogy adjunk hálátot neki, hogy megadta ezt az esztendőt eltöltenünk, és kérjük, hogy ne hagyja el ezután is a szegény bujdosókat, el nem fordítóán szent szemeit róllok. De ne szájjal, hanem szívvel kérjük, mert az emberek a szájat hallgatják meg, de az Isten a szívet tekénti, valamint történt egy szent remetével.

Egy püspök a tengeren utozván, a hajók egy sziget mellé a hajót megkötik, a püspök maga multságára a szárazra kimegyen. Amint alá s fel járna, egy kis gunyhócskát lát a fák között, gondolá, talám valamely ember laknék ott. Egy kis ablakocskához közeledvén csak csendesen, emberszót halla, és mintha valaki imádkoznék. De mint elcsudálkozék, hogy az, aki bent volna, eszerént imádkozék: átkozott legyen az Isten. Ezeket a szókat pedig szüntelen mondja vala. A püspök nem állhatván, bémene az emberhez, és mondá neki: atyámfia, ne azt mondjad, hogy átkozott az

Isten, hanem áldott az Isten. A remete úgy kezdé mondani. A püspök, hogy erre megtanította volna, visszatére a hajóhoz, és s megindula a hajó. A remete pedig azalatt elfelejté, amit tanult volt, és észrevévén, nagy sebességgel kezdé a püspök után futni. A hajó távul vala már a parttól, de a remete nem vigyázva arra, hogy a földön vagy a vízen futott-é, neki csak az imádság volt az esziben. A püspök és akik a hajóban valának, nagy csudálkozással láták, hogy a remete a tengeren futna utánok. Aki is a hajót béérvén, kiáltá a püspöknek, hogy elfelejtette volna az imádságot. A püspök látván a nagy csudát, mondá neki: atyámfia, csak úgy imádkozzál, amint eddig imádkoztál. Ebből a példából látjuk, hogy az Isten a szív imádságát szereti, és nem a szónkra figyelmez. Én is szívesen kívánom kedves nénémnek az újesztendőt egészséggel elérni. Amen.”

Rögtön láthatjuk, hogy példabeszéd-szerű történetről van szó, nehezen hihető, hogy a remete ne tudta volna az átkozott és áldott szavak jelentésének különbségét. Arra szeretne rámutatni e különös eset, hogy az imádságnál a szándék, a belső indíttatás tisztasága a fontos, a szavak csak ügyetlen eszközök, csak felszínes jelenségek, még az Úr is elnézi helytelen használatukat. Eszünkbe juthat a hittanórák intése is, miszerint elmélyülten, mondandónkra odafigyelve imádkozzunk, ne megszakásból mormolt szavakkal, elkalan-dozó gondolatokkal, hiszen így juthat el üzenetünk Istenhez.

Fentebbi levelében Mikes még egy

élő társat említ az emigránsok Rákóczi elkísérő első csoportjából. Érkeznek később is magyarok Rodostóba, a törökök Mikest tekintik básbugnak, azaz az emigránsok rangidős vezetőjének. Aztán egyedül marad a régiek közül, ezt a Mikest jeleníti meg Lévay József híres versében:

„Egyedül hallgatom tenger mormolását,
Tenger habja felett futó szél zúgását,
Egyedül, egyedül
A bujdosók közül,
Nagy Törökországban”

Bár Mikes kegyelemért fordult Mária Teréziához, az uralkodó megtagadta azt tőle. „Törökországból nincs visszatérés” – válaszolta keményen. A krónikás 1761-ben pestis áldozata lett. Fiktív levelei titkos úton kerültek Magyarországra, és Szombathelyen Kultsár István adta ki őket. Szily János püspök, mikor II. József megszüntette az egyházmegyei papképzést, a papnövelde üresen maradt földszinti ebédlőjét nyomdászműhelyül jelölte ki. Itt dolgozott a soproni Siess Antal. Az egyházmegyei papképzés visszaállításával 1790-ben Siess a mai Fő tér 9. szám alá költöztette műhelyét. E nyomdában jelent meg először, 1794-ben a Törökországi levelek.

Mikes Kelemen leghíresebb ábrázolása Beck Ö. Fülöptől való, az ő plakkettjén a krónikás lúdtollal a kezében éppen írása fölé hajol. A *Nyugat* folyóirat címlapjának emblémája lett.

Liezen-Mayer Sándor: Rákóczi Rodostóban

SZENT MÁRTON ÉLETE

Maximus császár lakomáján – 2. rész

Egyházmegyénk szülöttének és védőszentjének életrajzát Sulpicius Severus (363 k. – 420 k.) írta meg „*Vita Martini*” (Szent Márton élete) címen. Rovatunkban ebből közlünk részleteket.

A lakomán, mintha ünnep lenne, a meghívott vendégek között jelen voltak magas rangú és kiváló férfiak: Evodius prefektus és konzul, akinél senki sem volt igazságosabb férfiú és a két nagy hatalmú udvari főméltóság, a király testvére és nagybátyja. Közöttük kapott helyett a Márton kíséretében levő pap, maga Márton pedig közvetlenül a császár mellett, egy alacsony széken ült. A lakomának közel a felénél tartottak, amikor a szokásnak megfelelően az egyik szolga öblös kupát nyújtott a császárnak, ő azonban azt parancsolta, hogy adják inkább a szent életű püspöknek, arra várva és számítva, hogy majd annak a jobbából kaphatja meg a kelyhet. Márton azonban, miután ivott belőle, a papjának adta tovább a kupát, mert senki mást nem tartott méltóbbnak arra, hogy őtána elsőnek igyék, nem látta ugyanis helyesnek, hogy egy papnál előbbre helyezze akár a császárt, akár a hozzá közel álló személyeket. Ezen a tetten az uralkodó és minden jelenlevő úgy elcsodálkozott, hogy bár számukra megalázó volt, mégis helyeselték. Nagy híre támadt az egész palotában, hogy Márton olyat cselekedett az uralkodó lakomáján, amit egy püspök sem mert volna megtenni még a legjelentékesebb méltóságok asztalánál sem.

Maximus császárnak korábban megmondotta, hogy mi lesz a következménye, ha elmegy Itáliába, hogy háborút kezdeményezzen Valentinianus császár ellen: bár az első összecsapásnál győzni fog, kis idő múlva elbukik. Láttuk, hogy így is történt, mert mikor Maximus megérkezett, Valentinianus menekülni kényszerült, de később, körülbelül egy év múlva, újra rendezte hadseregét, és Aquileia falainál elfogatta és megölette Maximust.

Via Sancti Martini – Az északi út VI.

Rajka volt az utolsó település, amit érintettünk a határ innenső oldalán. Szent Márton tiszteletére szentelt temploma a XIII. században épült. 1683-ban, a törökök utolsó Bécs elleni hadjárata idején a falut feldúlták, és a templom is jelentős károkat szenvedett. Barokk stílusban építették újjá, de a mai napig őriz középkori részleteket. Ezt főként a tornyán látni. Ahogy közeledtünk a templom felé, láttuk, hogy néhány munkaruhás éppen bemegy a sekrestyeajtón, de mire odaértünk, már be is zárták. Letáboroztunk, és megvártuk, amíg előjönnek, hogy bent is körülnézhesünk. Végre nyílt az ajtó, és előadtuk a kérésünket, hogy zárándokok vagyunk és szeretnénk bemenni a templomba. Bent Szent Mártonnak több ábrázolásával is találkozhatunk. A főoltárkép megdicsőülését ábrázolja, a templom mennyezetén pedig az amiens-i jelenet látható.

A templomlátogatás után érdeklődtünk a minket beengedő emberektől, hol sátorozhatnánk a falu közelében. Erre egyikük, akiről kiderült, hogy a helyi egyházközség világi elnöke, fel-

ajánlotta, hogy elvisz bennünket a közeli tanyájára, és ott nyugodtan felverhetjük a sátrainkat. Abban is hasznos tanácsot kaptunk, hogy van közvetlen buszjárat Rajka és Pozsony között, így lesz mivel visszajönnünk másnap.

A szívélyes vendéglátást követően jó időben nekiindultunk utolsó túrapunktnak. Rajkát elhagyva néhány kilométer után elértük az államhatárt. A zárándokúton végigvezető turistajelzés idáig tartott. Innét egy darabig a Mosoni-Duna gátján haladtunk tovább, majd rövidesen elértük a nagy Dunát. Ennek gátján jól kiépített bicikliút vezet egészen Pozsonyig. De épp emiatt, mivel az aszfalton gyaloglás igen kellemetlen, inkább letértünk Dunacsúnyba, és buszra szállunk. A végállomás a nevezetes Duna híd tövében van, a Szent Márton-dóm közelében. Az egykori koronázó templomban, a gótikus építészet remekművében, megnéztük a kiállítást, a gyönyörű templomot, és a köpenyét megosztó Szent Márton híres szobra előtt fejeztük be zárándokutunkat.

[Szalai Attila, fotó: Gedeon Tamás]

Újra segíthetsz – 72 órán át!

Az Ökumenikus Ifjúsági Alapítvány és rajta keresztül egyházmegyénk ifjúsági irodája 2012. október 12–14. között ismét önkéntes akcióra hívja Magyarországot fiatalágát.

A 72 óra kompromisszum nélkül egy szociális önkéntes akció, amely fiatalokat hív közös összefogásra, hogy együtt tegyünk másokért, környezetünkért. Országszerte fiatalok kisebb-nagyobb csoportjai három napon, azaz 72 órán keresztül teljesítenek közhasznú feladatokat: pl. intézmények, játszóterek felújítása, erdőtakarítás, szociális segítségnyújtás.

2012-ben az ötödik 72 órát rendezük meg Magyarországon. Az évek során felhalmozódott tapasztalat és a helyi koordinátorok munkájának köszönhetően az akció egyre népszerűbb.

Az út 2004-ben indult, amikor Marizellben nyolc közép-európai ország katolikus ifjúsági vezetői találkoztak, hogy újraindítsák az együttműködést egymás között. Itt hallottak először a magyar vezetők a projektről, amit nagy sikerrel valósítottak meg Ausztriában, német mintára. Az osztrákok által szer-

vezett 2006-os projekthez első lépésként két katolikus egyházmegye (a szombathelyi és a győri) csatlakozott. A próbaverzió olyan sikeresnek bizonyult, hogy az Ökumenikus Ifjúsági Alapítvány egyházi felelősei úgy döntöttek, 2007 tavaszán országos rendezvényként hirdetik meg az akciót. 2008-ra átálltunk az őszi időpontra, s Ausztriával együttműködve szerveztük meg a megmozdulást, amit két újabb rendezés követett, a következő eredménnyel:

Résztevők száma: ~1100 (2007), ~2400 (2008), ~4500 (2010), ~9000 (2011)

Megvalósított feladatok száma: 106 (2007), 220 (2008), 259 (2010), 354 (2011)

Résztevő megyék száma: 13 (2007), 18 (2008), 19 (2010), 19 (2011)

Projekthelyszínek (települések) száma: 40 (2007), 72 (2008), 97 (2010), 143 (2011)

A Szombathelyi Egyházmegye idén is csatlakozik a programhoz: nemcsak Szombathelyen és Zalaegerszegen, hanem számos vidéki településen is összefognak a fiatalok, hogy együtt tegyenek valami nagyszerű dolgot. A feladatokról és az akcióba való bekapcsolódás lehetőségeiről az egyházmegyei ifjúsági irodában lehet érdeklődni, további információk a www.72ora.hu-n található.

Lackfi János költő soraival biztatunk minden vállalkozó kedvű fiatalt, hogy jöjjön segíteni:

„Az önkéntesség jó dolog,
Vágod, hogy mire gondolkod?
Felújítás, szemétszedés,
Mondhatnád erre, hogy NA ÉS?
De nem mondd, mert van agyad
Nem pedig a helyén agyag.
Mert van tesómk, vagy tízezer,
jobb, ha nem tejbegrízezel,
Inkább most gyere és segíts,
ez nem romantika, se giccs.
Emberbarátság, kőkemény,
Mert ha fát ültetsz, nő remény,
s ki fogyatékos, vagy idős,
Annak Te lehetsz most a hős.
Igazi akcióvitéz,
Ez nem könnyű, nem is nehéz,
És nem kell magyar felirat,
Légy szélesvásznú te magad!”

Halló, itt apu mesél!

Gianni Rodari (1920–1980) a 20. századi olasz gyerekirodalom legkiemelkedőbb alakja, aki költőként, mese- és regényíróként újrafogalmazta a gyerekeknek szóló irodalom feladatát. Műveinek központjában a gyermeki fantázia és keratívitás korlátlan szabadsága áll. Az Andersen-díjas író legtöbb művét számos nyelvre lefordították, humoros, szórakoztató történeteiből filmek és színházi feldolgozások születtek. Ezúttal Rodari „A cukorfalvi jégeső” című írását olvashatják.

Történt egyszer, hogy Agyagfalván jégeső esett. Előbb hatalmas forgószerű kerekedett, aztán megeredt az eső. Mindenki bemenekült a házakba, mert

akkora szemek kopogtak a háztetőkön, mint egy-egy szem cukorka. S mindegyik más színű volt: piros, zöld, lila, kék, rózsaszín. Amikor a forgószerű elült, és a jégeső elállt, a gyerekek kirohantak az utcára megcsodálni a különös tümenényt. Egyikük nagy kíváncsian megkóstolt egy szem zöld jeget, és ámuldozva tapasztalta, hogy mentol ízű. Egy másik egy rózsaszín szemet kapott be, annak meg eper íze volt.

– Ez cukorka! Cuki! Cuki! – kiabáltak a gyerekek.

Több se kellett a társaiknak. Nekiláttak, hogy teletömjék a zsebüket, dehogyan törték a fejüket rajta, hogy honnan jött a cukoreső.

A hetedik határból jött, ahol vásárt tartottak, s a cukorkaárusok egész he-

gyeket púpoztak fel sátraikban. De hát egyszerre csak hatalmas forgószerű támadt, felkapta a cukorkákat, és magával ragadta. Agyagfalva felett kifáradt a szél, s elpotyogtatta terhét.

Rövid ideig tartott a cukorkajégeső, de utána a falu utcáit illatos és színes cukorkákból álló szőnyeg borította. Öreg anyókák a fejkendőjükből kötött batyuba szedegették a cukorkát, de nem győzték szedni. Az iskolások a tanítás után teletömhették az iskolatáskájukat vele. Csodálatos nap volt. Azóta hívják Agyagfalvát Cukorfalvának.

Még most is sokan várják-lesik, mi-kor hull cukorka az égből. De hasztalan. Talán azért se hull, mert azóta se tartottak vásárt a hetedik határban.

Mindszenty Zarándokház

A Vasi-hegyhát keleti szélén, festői környezetben helyezkedik el az ősi múlttal büszkélkedő Csehimindszent, ahol 1892. március 29-én Mindszenty József bíboros, hercegprímás meglátta a napvilágot. A faluban megtekinthető Mindszenty bíboros úr szülőháza, a falu ősi temploma, amelynek eredete a XII. századra nyúlik vissza, de érdemes elmenni és imádkozni a bíboros úr édesanyjának, Borbála néninek a sírjához is.

A festői szépségű környék erdői, mezői, szőlőhegyei bőséggel adnak lehetőséget a túrázásra, kikapcsolódásra. A falu közelében terül el a Jeli Arborétum, amely egész évben maradandó élményt nyújt a látogatóknak. Az arborétumtól rövid séta után az oszkói pincesorra érkezik a vándor, ahol megcsodálhatja a gyönyörű zsupptetős, boronás pincéket. A Hegyhát központja, Vasvár szintén rengeteg látnivalóval várja a látogatókat (domonkos templom és rendház, Szentkút). A közelben terülnek el a Szajki-tavak, ahol jó időben lehet fürdőzni és horgászni.

E számtalan látnivaló és kikapcsolódási lehetőség több napon át rengeteg élménnyel gazdagítja az ide látogatókat, kicsiket és nagyokat egyaránt.

A Mindszenty Zarándokházban magas szintű szállási lehetőséget biztosítunk a kirándulóknak, hiszen szállodai körülmények között (2-4 ágyas szobákban fürdővel, WC-vel) tudunk 15 főt elszállásolni, de lehetőség van arra is, hogy hittanos vagy ifjúsági csoportokat fogadjunk 25-30 főig, sőt a zarándokház udvarán lehet sátrazni is. A zarándokházban természetesen van külön konyha és étkező, amely biztosítja a kulturált étkezési lehetőségeket. A táborozó fiataloknak segítséget biztosítunk abban is, hogy itt tartózkodásuk alatt meleg ebédhez jussanak.

Elérhetőségünk: Mobil: 30/514-3054,
E-mail: deri.peter@martinus.hu

A rózsafüzér imádság

A rózsafüzér eredete a sivatagi szerzetesekig megy vissza, akik kavicskupac segítségével számlálták imáikat, és az egyik kupacból tették át a kavicsokat a másikba.

Az imádság szavai: „Az Uram Jézus Krisztus, Isten Fia, könyörülj rajtam” – fohászban kristályosodtak ki. Ez az imádság aztán átkerült Bizánc, majd a mai Oroszország területére és a szerzetesek rendszeresen imádkozták és ma is imádkozzák.

A rózsafüzér imádságot hagyományosan Szent Domonkos nevéhez kapcsoljuk. Szent Domonkos apostoli útjain két dolgot tapasztalt: a nép tudatlanságát a hit területén és a vallásosság sekélyességét. Szent Domonkos a Boldogságos Szűz Máriától ihletve a hit titkait prédikálta, és hallgatóival egyúttal a Miatyánkot és az Angyali Üdvözetet imádkoztatta, így kérte számukra a hit kegyelmét. Így amíg a hívő nép a szóbeli imát végezte, lelkében megfontolva követhette az Úr Jézus és Szűz Mária életének eseményeit. Így született meg az elmélkedéssel egybekapcsolt imádság: a Szentolvasó.

A rózsafüzért először egy 1520-as pápai bulla nevezi „rosario”-nak. A korai kereszténység a pogány eredet miatt még elutasította a rózsaszimbolikát, de az később mégis polgárjogot nyert. A lovagi kultúra idején ugyanis úgy tartották, hogy „a Máriának szánt virágkoszorút imából kötik”.

Szent V. Pius pápa 1569-ben kelt bulájában világosan leírja, hogy Szent Domonkos kialakított egy új imamódot – melyet rózsafüzérnek vagy a Boldogságos Szűz Mária zsolozsmájának neveznek. Ez az imamód abból áll, hogy a Boldogságos Szűz Máriát 150 Ave Mária – Dávid zsoltárai számának megfelelően – elmondásával tiszteljük, miközben minden 10 Ave Mária előtt egy Miatyánkot toldunk

be, és a mi Urunk Jézus Krisztus élete titkait szemléljük.

A török sereg felett aratott lepantói győzelem (1571) öröme a pápa ünnepet rendelt el, amely később a Rózsafüzér Királynője nevet kapta, az ünnepnap pedig október 7-e. Talán emiatt lett az október a rózsafüzér hónapja.

A különböző Mária-jelenések alkalmával a Boldogságos Szűz Mária mindig kéri, biztatja a híveket: „Imádkozzátok a rózsafüzért!”

Székel László: Szentolvasó

Láttalak én már felcsavarva
Harcba induló hősi kardra.

Láttalak néha rátekerve
Kérges, csontos, fáradt kezekre.

Zsebben, tarsolyban, éji párnán,
Ott örködtél szüzek álmán.

Erő voltál az ifjú izmán,
Kísértő órán szent talizmán.

Voltál a remény égi láncá,
Réme elől futó szív sánca.

Voltál vad szenvedélyek féke,
Összefont szívek köteléke.

Szegények képes bibliája,
Tizenöt titok égi tára.

Dómkokban felzúgysz, mint a tenger
Melynek habjain ring az ember.

Fel-felharsansz, mint ezerszájú
Ég átkát tépő viharágyú.

Útitársunk vagy mind a sírig,
Ahol sok rózsád mind kinyílik,

A fehér, kihült ujjunkra fonva
Belépőnk léssz az égi honba.

A Hit Éve ajándék, de nem varázsszer

Avallási tudatlanság a szegénység egy új, nagyon súlyos formájaként jelenik meg a világunkban. Sok esetben ez a „szegénység” érinti a magukat Egyházhhoz tartozónak valló, vallásukat gyakorló híveket is. A most induló sorozat az Egyház hitének biztos ismeretére, az abban való megerősödésben szeretné segíteni a híveket, függetlenül életkoruktól, munkájuktól és életállapotuktól.

Szeretném megmutatni a hit világméretűt, amit a Zsinat dokumentumaiból olvashatunk ki, ám elsősorban mindenkit bátorítok, hogy ne pusztán olvasson a II. Vatikáni Zsinatról, hanem a zsinat gyümölcseit, a dokumentumokat vegye kézbe és olvassa azokat (mikor, ha nem most, ki, ha nem mi?), melyek már interneten is elérhetőek. Persze ennél nagyobb célja is volna a cikkeknek, mégpedig az, hogy a saját hitünk is gazdagodjon ebben az évben.

A Hit Éve ajándék és lehetőség, hogy a saját személyes hitünk megerősödjék. A Hit Évének sikere nem függ a külső teljesítményünktől, az érdemeinktől, de még a programjainkon sem feltétlenül múlik.

A Hit Évének gyümölcsei nem az anyakönyvekben látszódnak majd meg, és nem is a plébániai irodákban kell végrehajtani a „hit forradalmát”, hanem a szívekben, először a miénkben, majd a ránk bízottakéban. A Hit Évét talán kezdjük magunknál, majd a családjainkban, persze nem személyeskedve és nem válogatva.

50 évvel ezelőtt a Zsinat egy óriási újdonsággal kezdődött. A pápa kifejezett szándéka az volt, hogy megfigyelőként más egyházak és egyházi jellegű közösségek is jelen legyenek azon a történelmi eseményen, amikor az Egyház a modern kor emberének fogalmazta újra az eredeti küldetését. A Zsinatnak ezt a nyitottságát és mindenkihez szóló küldetését lefordíthatjuk a saját életünkre is. „*Katolikusnak lenni nem annyit jelent, mint elkülönülni*

egy mennyei kivételezettségben, hanem vállalását mindenkinek és mindennek” – vallja Pilinszky János. „*Vállalását mindenkinek és mindennek*” – ez egészen nagy feladat, ha komolyan életre is váltjuk.

A Zsinat igazi szeretete jellemzi majd a cikkeket. Azé a Zsinaté, amelynek emberi-törékeny vonásait ismerjük, de amelyben mégis felfényleni látjuk Isten igazságát és szeretetét úgy, ahogyan Krisztusról ráragyog, hogy reményt kínáljon az egész emberiségnek.

A II. Vatikáni Zsinat új egyházképet adott, amely egy új egyháztudathoz vezetett. Ez azt jelenti, hogy az Egyházban minden hívő arra hivatott, hogy Krisztus életét valósítsa meg, vagyis azonosuljon az Istenemberrel és az ő művével. Az üdvtörténelmi-szentségi megközelítésmódot frissítette fel a Zsinat: „*Az Egyház pedig Krisztusban mintegy szakramentuma, vagyis jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberiség egységének*” (LG 8.).

Az Egyház a régi felfogásban elsősorban társaság vagy intézmény volt, és nem szakramentum (szentség). Látható intézmény, amelyet Jézus alapított, tanítással, törvényekkel és szentségekkel látott el, valamint azzal az ígérettel, hogy mindvégig Egyházával marad. Ebben minden igaz, persze itt Jézus nem volt más, mint egy alapító és segítő (aki kívülről szemlélte művét). A régi egyházkép túlságosan statikus és időtlen volt. Szóba sem került Krisztusnak és az Egyháznak a misztikus kapcsolata, amelyről Szent Pál ír (felhasználva a házasság szimbolikáját Krisztus és az Egyház viszonyára, valamint az Egyház Krisztus misztikus teste is) (Róm 6, 4-5; 1Kor 12, 13). Ez a fejlődés, amely kézzelfoghatóan megmutatkozik a Lumen Gentiumban (LG 7.), amikor a Zsinat arról beszél, hogy az Egyház mélyebbre hatolt Krisztus titkába. Az Egyház misztériuma abban áll, hogy a feltámadt és megdicsőült Krisztus már itt a földön közösséget, ti-

tokzatos testet alkot követőivel, velünk.

A hit életforma, azaz nem lehet egy kategóriával, céduával felruházni, és azt mondani, hogy hívő az, aki például mindig mosolyog; segít stb. Ha hívő valaki, az kihat egész életére, minden tevékenységére, a világhoz való hozzáállására, gondolataira, szavaira, cselekedeteire. Sajátos gondolkodás- és értésmódot feltételez a hit.

A hit esemény, egy Istentől induló esemény, amelyben Isten a kezdeményező, aki belépett az életünkbe, kalandba bocsátkozott velünk. A mi feladatunk, hogy kapcsolatba lépünk vele, megtaláljuk, elfogadjuk e kéznynyújtást.

A hit döntés is. Nem lehet mellette semlegesnek maradni. Ha mellette döntök, az kihat egész életemre, lényemre. Dönteni kell! A hitvallás egy nagy döntés! Mélyen és egyedül.

A hit elsősorban kapcsolat az Istennel. Keresgélés, kitárulkozás a Végtelen, a Transzcendens előtt. Az ember megkapta azt a képességet, hogy túllépve a mérhetőn és a megfogható, megtalálja a Végtelent. Bárcsak ez lenne a cikkek sorozatának is a végső gyümölcse!

[Dr. Németh Norbert]

A II. Vatikáni Zsinat megnyitása
1962. október 11.

Bízd az Úrra gondodat, és ő majd gondoskodik rólad

A Hit Éveben két új rovat indul a Martinusban. Az egyikben a hitvallásról olvashatnak, a másikban pedig egy-egy hívő tesz tanúságot arról, hogyan segítheti az ember életét a hit. Az első tanúságtétel szerzője az alföldi származású Kovács Sándor, aki tíz évvel ezelőtt kezdte el a tanárképző főiskolát Szombathelyen. Mindig tanár szeretett volna lenni, fiatalokkal foglalkozni, valamit átadni, és legfőképpen nevelni. Főiskolai tanulmányai alatt a Szalézi Kollégiumban lakott, ott ismerte meg Bosco Szent János életútját.

A hogy előre haladtam a tanárrá válás folyamatában, úgy egyre inkább követendő példává vált számomra Don Bosco személye, nevelői módszere és az ifjúságért vállalt áldozatos munkája. Innentől kezdve bármit is tanultam pedagógiából, próbáltam ötvözni azzal, amit Don Bosco nevelői munkásságáról olvastam, hallottam. Közben pedig én magam is megváltoztam.

Alapvetően nem egy vallásos környékről származom, sajnos a családomban több generáció nőtt fel hit és vallás nélkül. A szaléziak és természetesen Don Bosco segítségével megismerkedtem a vallással, nekik köszönhetően 21 éves katekumenként megkeresztelkedtem, elsőáldozó és bérmálkozó lettem. Ez jelentős esemény volt az életemben, hiszen egy nagy közösség, az Egyház tagjává váltam. De ezt nem tekintettem végállomásnak! Bár éreztem már akkoriban is, hogy valamiféle küldetést kaptam, de még magamnak is ki kellett bogozni a szálakat. Addig pedig – mint másoknak is – számos nehézségen kellett keresztülmennem, kezdve azzal, hogy megpróbáltam megértetni, vagy legalábbis elfogadtatni a családommal azt, hogy számomra fontos a vallás és az Istenbe vetett hitem. Az a hit, amely átalakította az életemet. Kezdetben én is többet aggódtam saját életem, megélhetésem miatt, azaz félttem magam teljesen rábízni az isteni Gondviselésre.

A megpróbáltatásokban, nehézségekben Isten számomra többször is bebizonyította, hogy nem hagy magamra, gondot visel ránk, ahogyan a zsolttáros is mondja: „*Bízd az Úrra gondodat, és ő majd gondoskodik rólad!*” Külön kiemelném a hit közösségformáló erejét, amelynek nagy fontosságot tulajdonítok. A hívő közösség tagjának lenni számomra még nagyobb biztonságot, támogató közeget, a hitben és a szeretetben való növekedés és a kibontakozás lehetőségét jelenti.

Ebben a közösségben szüntelenül előttem lebegett Bosco Szent János élete és munkássága. Töretlenül részt vettem a szombathelyi oratóriumban, és Don Bosco példáját követve szerettem volna a fiatalokat közelebb vinni Istenhez. Mottómmá vált egyik mondása: „*Szeretted meg önmagad, hogy annál jobban megszeretted Isten!*”. Végzett tanárként hamarosan teljesült szívem vágya is, hogy taníthassak. Technikát és néptáncot tanítottam a Brenner János Általános Iskolában, ahol sikerült kibontakoznom, és életre váltanom, amit addig tanultam. Néhány évvel később a Brenner János Kollégiumba kerültem, amelynek kifejezetten örültem, hiszen a kollégiumban az órákra való felkészülés biztosítása mellett a nevelés hangsúlyos szerepet kap. „*A nevelés a szív dolga*” – mondja Don Bosco. Őt utánozva próbáltam a fiatalokat a helyes útra terelni, és segíteni nekik az Isten-keresésben is.

Időbe telt, de végül nekem is sikerült kibogoznom a szálakat! Megtaláltam a hivatásomat. Az ifjúsággal való foglalkozást mindig is szívügyemnek tartottam, és rájöttem, hogy a küldetésem is ehhez kapcsolódik. Isten meghívott a papi hivatásra, amelyre örömmel mondtam igent. Elfogadva az Atya akaratát, jelentkeztem a Don Bosco Szaléziak Társaságába, ahol most jelölt vagyok. Bízom abban, hogy ha Isten meghívott, akkor erőt is fog adni, hogy meg tudjam tenni mindazt, amit rám bíz az ő legnagyobb dicsőségére. **[Kovács Sándor]**

A LELKIPÁSZTOR VÁLASZOL

Szentmise a rádióban

Mulaszt-e valaki szentmisét akkor, ha csak a rádióban hallgatja meg?

A tömegtájékoztató eszközök egyik legismertebb ereje abban áll, hogy nemcsak az egyes embereket, hanem tömegeket, sőt az egész emberi társadalmat el tudják érni és meg tudják mozgatni. Ezek az eszközök nagyban hozzájárulhatnak Isten országának terjesztéséhez és megszilárdításához. Egyházunk e célból – többek között – a rádió hullámhosszán is próbálja Isten üzenetét eljuttatni az emberekhez. Hál' Istennek még ma is jó néhány adó lehetővé teszi, hogy vallási műsorok is szerepelhessenek adásaikban. Ezen belül a szentmise közvetítése kiemelkedő jelentőségű, különösen, ha arra gondolunk, hogy hány idős és beteg testvérünk már nem tud a templomba eljutni, vagy épp az adott településen és annak környékén se szentmisét, se igeliturgiát nem tartanak. A rádióközvetítésben hallott szentmise és a személyes jelenlétünkben, templomban bemutatott szentmise között azonban különbség van. Elég, ha arra gondolunk, hogy az előbbi esetben nem tudunk megáldozni. Mivel a szentmise a legszentebb áldozat bemutatása, így nekünk is minden áldozatot meg kell hoznunk azért, hogy azon részt vegyünk. Mivel azonban lehetetlenre senki sem kötelezhető, és ezt természetesen Isten sem várja el tőlünk, a fentebb említett esetekben rádiós vagy televíziós szentmisébe való bekapcsolódással is teljesíthetjük az Anyaszentegyház erre vonatkozó előírását, és nem esünk a szentmisemulasztás vétségébe. Ebben az esetben azt tanácsoljuk, hogy otthonunkat a szentmise-közvetítés idejére tekintsük mintegy kápolnának. Emellett ne csak hallgassunk, hanem a tőlünk telhető legösszeszedettebb módon énekünkkel, imádságunkkal kapcsolódjunk is be a legszentebb áldozatba.

[Fekete Szabolcs Benedek]

Kiadványcsomag jelent meg az egyházmegye történelméről

A zombathelyi Egyházmegyei Levéltár a tavalyi tanévben egy sikeres pályázatot valósított meg, amelynek keretében a levéltár munkatársai és segítői hat iskola (a győrvári Béni Balogh Ádám, a jánosházi Szent Imre, a kőszegi Árpád-házi Szent Margit, a sárvári Szent László, a szombathelyi Brenner János általános iskolák, valamint a szombathelyi Premontrei Gimnázium) diákjai számára szerveztek témnapokat, versenyeket, szakköröket. Ebben a tudományos műhelyben készült egy kiadványcsomag, amelylyel az egyházmegye olvasmányos, modern szemléletű összefoglalást ad a fiatalok kezébe. A kiadványcsomagban található „A vasvári káptalantól a szombathelyi püspökségig” című ismeretterjesztő füzet, egy munkafüzet, egy dokumentumgyűjtemény és egy segédtudományi munkafüzet. A kiadvány kereskedelmi forgalomba nem kerül.

[Pál Ferenc]

A Szentatya október havi imaszándékai

Általános szándék (Új evangelizálás): Az új evangelizálás kibontakozásáért és előrehaladásáért a régi időkől fogva keresztény országokban.

Missziós szándék (A missziós világnap): Hogy a Missziós Világnap megünneplése alkalmul szolgáljon az evangelizálásban való megújult elköteleződéshez.

Elhunyt Miszori Zoltán atya

„Járjak bár halálsötét völgyekben, ott sem félek semmi bajtól, mert te velem vagy!” (Jó Pásztor zsoltár)

Miszori Zoltán székesegyházi plébános életének 53., áldozópapi szolgálatának 28. évében, augusztus 31-én, a betegek szentségével megerősítve a szombathelyi kórházban elhunyt. Zoltán atya példaértékűen viselte és ajánlotta fel gyógyíthatatlan betegségével együttjáró szenvedéseit. Lelke üdvéért az engesztelő gyászmisét szeptember 8-án mutatták be a szombathelyi Székesegyházban. Holttestét a Jáki úti temető papi sírkertjében helyezték végleges nyugalomra. Miszori Zoltán 1960. április 7-én született Zalaegerszegen, 1985. június 13-án szentelték pappá Szombathelyen.

Élete folyamán a következő helyeken hirdette Isten Örömhírét és szolgálta a Szombathelyi Egyházmegye híveit:

- 1985–1988: káplán, Szombathely-Szent Erzsébet Plébánia

- 1988–1995: káplán, Zalaegerszeg-Szent Mária Magdolna Plébánia
- 1995–2007: plébános, Gencsapáti
- 2007–2012: plébános, Szombathely-Sarlós Boldogasszony Főplébánia

Adj, Uram, örök nyugodalmat neki!
Requiem aeternam dona ei Domine!

Elhunyt Szlávik Andor atya

„Ha nehéz is az út, felnézek szenvedő arcodra és követlek.” (Brenner János naplójából)

Szlávik Andor ny. plébános életének 92., áldozópapi szolgálatának 58. évében, szeptember 19-én, a betegek szentségével megerősítve elhunyt. Andor atya évek óta hordozta az időskorral együttjáró betegségek terheit. Földi kereszthordozása a székesfehérvári Papi Otthonban fejeződött be, ahol életének utolsó szakaszát töltötte. Lelke üdvéért az engesztelő koncelebrációs szentmisét szeptember 27-én mutatták be a szombathelyi Székesegyházban. Holttestét a Jáki úti temető papi sírkertjében helyezték örök nyugalomra.

Szlávik Andor atya 1921. november 20-án született Budapesten, 1955. június 19-én szentelték pappá Szombathelyen.

Élete folyamán a következő helyeken hirdette Isten Örömhírét és szolgálta a Szombathelyi Egyházmegye híveit:

- 1955–1957: káplán, Szeptetnek
- 1957–1960: lelkész, Bázakerettye
- 1960–1961: káplán, Ják
- 1961–1988: lelkész, Felsőmarác
- 1988–1989: lelkész, Vashosszúfalu
- 1989–: ideiglenesen elbocsátva a ferences rend Mariana Provinciájába
- 1991–: nyugállományban
- 1992–: visszatért a Szombathelyi Egyházmegyébe

Adj Uram örök nyugodalmat neki!
Requiem aeternam dona ei Domine!

Martinus
szombathelyi egyházmegyei kiadvány

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Főszerkesztő-helyettes:** Teklits Tamás • **Szerkesztők:** Csuti-Mátyás Zsófia, Déri Péter, Horváth István Sándor, H. Pezenhófer Brigitta, Salamon Viktória • **Nyomdai kivitelezés:** Premier Nyomda Kft. (1117 Budapest, Budafoki út 64.) • **Felelős vezető:** Hlinka Zsolt • **Megrendelés száma:** 1210/12 • 2012. szeptember • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.) • Telefon: 94/513-191 • E-mail: info@martinuskiado.hu • Internet: www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • ISSN 2060-145X • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.